

Inleiding

In opdracht van VWS heeft onderzoek- en adviesbureau HHM, in overleg met het veld, vier zorgprestaties en een verwijfsmodel ontwikkeld ten behoeve van de zorg in de generalistische basis GGZ. Bureau HHM heeft de prestaties en het verwijfsmodel beschreven in het rapport "Generalistische Basis GGZ". Het rapport is beschikbaar op de website van de NZa.

Op grond van een aanwijzing van de Minister van VWS heeft de NZa de opdracht gekregen voor de basis GGZ prestaties en tarieven vast te stellen. De NZa neemt hiervoor de door HHM ontwikkelde prestaties als basis voor de tarieven.

De NZa hanteert als uitgangspunt dat tarieven, of onderdelen van tarieven, onderbouwd worden op basis van de werkelijke historische kosten uit het meest recente beschikbare boekjaar van een geselecteerde groep zorgaanbieders. Van de prestaties voor de basis GGZ zijn echter geen historische kosten bekend.

De beleidsregel Tariefprincipes CU-5082, artikel 5.3 lid (b) geeft de mogelijkheid om in een dergelijke situatie het tarief via een modelmatige beschrijving van de kostenopbouw van prestaties te bepalen:

"Een modelmatige beschrijving van de kostenopbouw van een prestatie waarin elementen (parameters) gekwantificeerd worden op basis van algemeen toegankelijke bronnen"

De tarieven voor de basis GGZ zijn via een normatieve (modelmatige) methode ontwikkeld. De methode is op hoofdlijnen vastgelegd in de Beleidsregel basis GGZ. In dit verantwoordingsdocument is de methode uitgewerkt en worden de berekeningen en beleidsmatige keuzes toegelicht.

Tarieven basis GGZ 2014

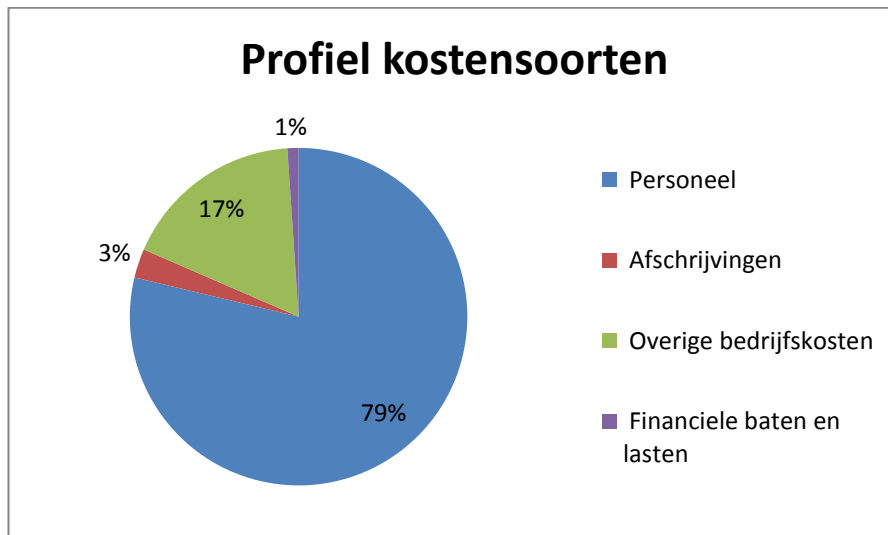
Prestatie	Tarief €
Kort	453,79
Middel	773,19
Intensief	1.212,41
Chronisch	1.118,96
Transitie prestatie	185,22

Bron NZa

Profiel van de kostensoorten

Belangrijk uitgangspunt bij deze tariefberekening is de aanname dat personele kosten en materiële kosten zich in bepaalde mate tot elkaar verhouden. Vanuit eerdere tariefonderzoeken voor de GGZ is bekend dat de personeelskosten ongeveer 80% van de totale uitgaven beslaan. Uit analyse van jaarrekeningen in DigiMV¹ wordt dit beeld bevestigd. In onderstaande grafiek is dit weergegeven, waarbij sprake is van een aandeel personeelskosten van 79%.

¹ Jaarrekeningen in DigiMV zijn te vinden op www.jaarverslagenzorg.nl

De componenten van het tarief voor de basis GGZ zijn personeelskosten, werkgeverslasten, materiële kosten en kapitaallasten. Onder kapitaallasten worden gerekend alle kosten van rente en afschrijvingen én de kosten van huur. Door deze iets andere indeling dan in bovenstaande grafiek maakt het niet uit of er sprake is van huur of gebouw in eigendom.

In hiervoor genoemde analyse van jaarrekeningen zijn aanbieders gebruikt die uitsluitend ambulante GGZ aanbieden. In de steekproef zijn aanbieders betrokken met een omzet van € 0,5 miljoen tot € 23 miljoen.

Uit de analyse blijken de volgende procentuele opslagen op de loonkosten:

Procentuele opslagen

Omschrijving	Mediaan %	Gemiddeld %	CV waarde ²
Werkgeverslasten	20,75	20,72	0,05
Overige personeelskosten	6,26	6,22	0,39
Materiele kosten	15,70	17,45	0,30
Kapitaallasten	11,23	11,58	0,15

Bron NZa

- De werkgeverslasten zijn de sociale lasten en de pensioenpremies. Voor zelfstandige aanbieders die niet in loondienst werkzaam zijn gelden de werkgeverslasten als vergoeding voor de zelfstandig af te sluiten verzekeringen.
- De overige personeelskosten zijn voor uitgaven van bijvoorbeeld studie, reiskosten woon- werkverkeer en verzuimbegeleiding.
- De kapitaallasten zijn ter dekking van alle uitgaven aan rente, afschrijvingen en huur of koop van de praktijkruimte en inventaris.
- De materiële kosten zijn ter dekking van alle overige kosten zoals administratie, communicatie, kantoomateriaal, en energie.

² De coëfficiënt of variation (CV-waarde) geeft de homogeniteit van een bepaalde factor binnen een steekproef weer. Het is de verhouding tussen de standaardafwijking en het gemiddelde van een bepaalde factor. In kostprijsonderzoeken in de gespecialiseerde GGZ acht DBC-Onderhoud een behandelgroep qua spreiding betrouwbaar als de CV-waarde lager is dan 0,5.

In de tariefberekening wordt uitgegaan van de bovengenoemde gemiddelde percentages.

Personeelscategorieën

Het HHM-rapport waarop de integrale producten voor de basis GGZ zijn gebaseerd geeft een overzicht van de verschillende activiteiten die plaatsvinden in de basis GGZ. Er is door HHM echter geen invulling gegeven aan welke beroepen deze activiteiten uitvoeren. Voor een functionele onderbouwing van de tarieven is het wel nodig een verdeling van behandelende beroepen vast te stellen.

Als uitgangspunt is nu gehanteerd dat per activiteit een minimum opleidingsniveau behorend bij beroepen in de GGZ nodig is. Daarbij is in overweging genomen dat met de prestaties en tarieven voldoende ruimte moet bestaan voor verdere ontwikkeling van de prestaties voor de basis GGZ.

Om deze reden is niet gekozen voor een uitgebreide lijst van mogelijke beroepen maar is er een driedeling gemaakt van personeelscategorieën die gekoppeld kunnen worden aan de activiteiten uit de HHM-producten. Daarnaast is de driedeling voldoende om tot tariefontwikkeling te komen en rekening te houden met de functionele benadering van de prestaties. De personeelscategorieën zijn gebaseerd op het benodigde opleidingsniveau van de daarbij horende beroepen.

De verdeling van categorieën is als volgt:

- Categorie 1:
 - o HBO + evt. specialisatie, WO
 - O.a. SPV, maatschappelijk werker, basispsycholoog
- Categorie 2:
 - o WO + ≥ 2 jaar specialisatie
 - O.a. GZ-psycholoog
- Categorie 3:
 - o WO + ≥ 4 jaar specialisatie
 - O.a. klinisch psycholoog, psychiater

Disciplinemix

Om tot een verdeling te komen van de personeelscategorieën binnen de verschillende prestaties zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De beschrijvingen bij de prestaties in het rapport van HHM vormen de basis;
- de zorg die wordt verleend binnen de vier prestaties zal overwegend geleverd worden door personeelscategorie 2, met uitzondering van product chronisch waar het zwaartepunt ligt bij categorie 1 in verband met de combinatie van behandeling, begeleiding en preventieve activiteiten;
- personeelscategorie 1 zal mede uitvoering geven aan diagnostiek, behandeling en begeleiding;
- personeelscategorie 3 zal voor alle producten met name een consultatieve functie hebben.

In hierna volgende tabel zijn de uitkomsten van de aandelen per personeelscategorie weergegeven.

Er is voor gekozen om de inzet per categorie af te ronden op 5% met een minimum van 5% per categorie per product.

Deze afronding is gedaan omdat ervaringsgegevens ontbreken en de verdeling een benadering is van de functionele toedeling van activiteiten.

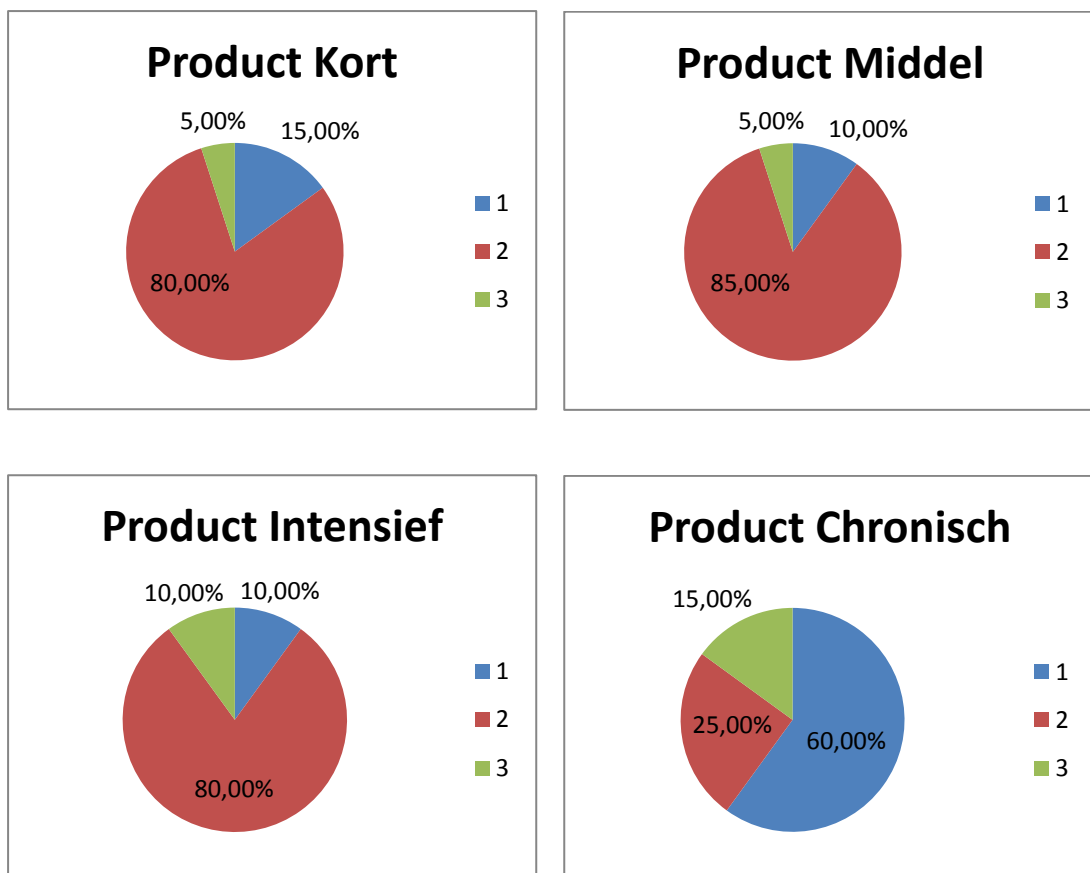
Procentuele aandelen van categorieën per product

Pagina
4 van 10

Categorie	Product kort	Product middel	Product intensief	Product chronisch
1	15%	10%	10%	60%
2	80%	85%	80%	25%
3	5%	5%	10%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Bron NZa op basis van rapport HHM

Per prestatie is de verdeling van personeelscategorieën als volgt grafisch weer te geven.

FWG-inschaling

De volgende stap is dat bij elke personeelscategorie het meest voorkomende beroep is bepaald. De meest voorkomende beroepen per categorie zijn SPV voor categorie 1, GZ psycholoog voor categorie 2, en psychiater voor categorie 3. Vervolgens is op basis van het onderzoek door bureau HHM naar tijdsbesteding in de ambulante GGZ³ de FWG schaal benoemd.

Op basis van actuele vacatures bij aanbieders is gecontroleerd of de FWG-schalen juist/gebruikelijk zijn. De personeelsadvertenties hebben de betreffende FWG-schalen bevestigd.

Dit leidt tot de volgende salarisschalen per categorie:

³ Eindrapportage Tijdsbesteding en kostencomponenten ambulante GGZ, Hoeksma, Homans & Menting Organisatieadviseurs, september 2002

Categorie 1 FWG 55
 Categorie 2 FWG 65
 Categorie 3 salarisschaal medisch specialisten CAO GGZ

Pagina
 5 van 10

Inpassing in de FWG-schalen

De gemiddelde kosten per categorie kunnen worden berekend door de inpassing in de FWG schaal te stellen op het gemiddelde van het laagste en hoogste salarisbedrag van de functiegroep.

De feitelijke inpassing, en daarmee de werkelijke kosten, wordt echter bepaald door het aantal relevante ervaringsjaren.

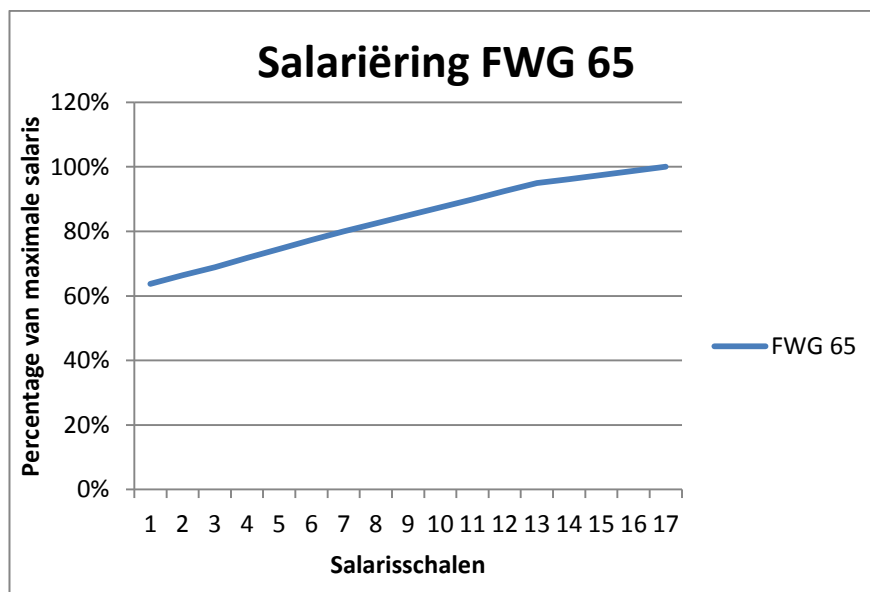
Om een beeld te krijgen van het werkelijke kostenniveau zijn rapporten geraadpleegd van Prismant⁴ en het Capaciteitsorgaan⁵ waarin informatie wordt gegeven over beroepen en leeftijd. Op basis van deze informatie kan worden aangenomen dat de gemiddelde GZ psycholoog ca. 45 jaar is en ca. 12 jaar ervaring heeft.

Een inpassing op het gemiddelde van de laagste en hoogste schaal komt daarmee onder het werkelijk te veronderstellen kostenniveau van de aanbieder(s).

De genormeerde inpassing dient daarom plaats te vinden tussen de gemiddelde en maximale waarde van de schalen.

Door de inpassing te stellen op 90% van het maximale salaris in de schaal wordt in het tarief rekening gehouden met bekostiging boven de functionele schaal en in het begin van de uitloopschaal.

Hiermee wordt enerzijds rekening gehouden met werkelijke ervaringsjaren en anderzijds met het feit dat niet elke werknemer aan het einde van de FWG schaal zit.

In bovenstaande grafiek is de "financiële carrière" van FWG 65 weergegeven. Het laagste salaris bedraagt 64% van het maximale salaris. Waar de uitloopschaal FWG 65b start, vlakt de lijn af. Toekenning van FWG 65b zal in de praktijk niet voor alle werknemers gelden. De normatieve inpassing in het tarief is, zoals hiervoor toegelicht op 90%, aan het begin van FWG 65b.

⁴ Werknemersonderzoek Zorg en Welzijn 2009, Prismant, 2010

⁵ Capaciteitsplan 2011: Advies voor de (vervolg)opleidingen tot Gezondheidspsycholoog; Klinisch neuropsycholoog; Klinisch psycholoog; Psychotherapeut; Verpleegkundig specialist GGZ, Capaciteitsorgaan, maart 2011

Voor de overige FWG schalen van de categorieën 1 en 3 wordt hetzelfde uitgangspunt van 90% van de maximale inschaling gehanteerd.

Pagina
6 van 10

Declarabele uren

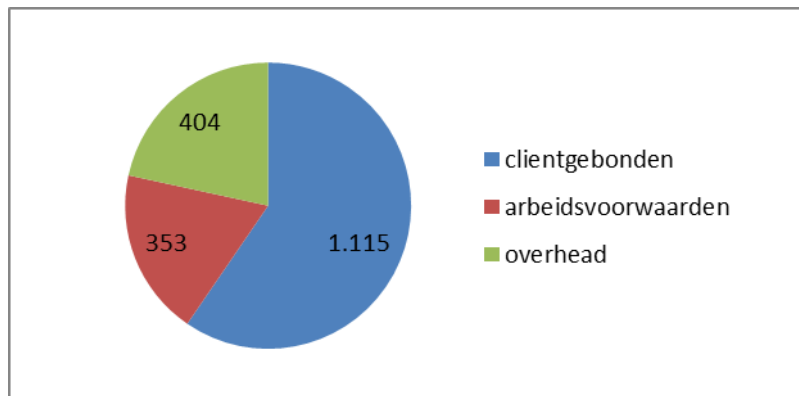
De declarabele uren worden bepaald door de arbeidsuren op jaarbasis te verminderen met onder andere vakantiedagen en ziekteverzuim. Van de dan resterende uren wordt vervolgens overhead en niet cliëntgebonden tijd afgetrokken.

De declarabele uren zijn als volgt berekend:

Berekening declarabele uren

weken x uren	52 x 36	1.872,0
af:		
Vakantie		-166,0
Feestdagen	7 x 7,20	-50,4
bijzonder verlof	2 x 7,20	-14,4
Levensfasebudget		-30,0
Ziekteverzuim	4,91%	-91,9
werkbare uren		1.519,3
Overhead/ niet cliënt gebonden tijd	26,60%	-404,8
Declarabele uren		<u>1.115,2</u>

In onderstaande grafiek is een samenvatting gemaakt van de uren cliëntgebonden, overhead en arbeidsvoorwaarden (vakantie etc):

De berekening van de uren is gebaseerd op de werkweek van 36 uur uit CAO voor de GGZ⁶.

Het ziekteverzuim percentage is gebaseerd op verzuimcijfers van Vernet over 2012⁷.

Overhead

⁶ CAO GGZ 2011-2013

⁷ Vernet VerzuimMonitor GGZ 2012

De overhead/ niet cliëntgebonden tijd is gebaseerd op een gemiddelde van de functies SPV en GZ-psycholoog uit het tijdbestedingsonderzoek van HHM voor de ambulante GGZ.

Pagina
7 van 10

In zowel de opslag voor materiële kosten op de loonkosten, als in bovenstaande berekening van de declarabele uren is rekening gehouden met kosten van overhead. Het is aan de aanbieder om bijvoorbeeld administratieve taken uit te besteden en daarmee vrijkomende beschikbare tijd aan te wenden voor cliëntgebonden declarabele tijd.

Vergoeding gedeerd rendement eigen vermogen

In de kostprijs per categorie is een vergoeding berekend voor het gedeerd rendement op het eigen vermogen (VGREV).

Het vermogen wordt bepaald op basis van een normatieve balans. Het eigen vermogen is normatief bepaald op 30% van het totale vermogen.

De vergoeding voor het VGREV is berekend op € 333,--.

Normatieve balans Basis GGZ
Omzet per FTE: € 100.000

Balans			
activa	€	passiva	€
Vaste activa	0		
Inventaris/ apparatuur	7.500	Financiering OHW	12.500
OHW	12.500	Eigen vermogen	4.750
Betaaltermijn (debiteuren)	8.333	Vreemd vermogen	11.083
Liquiditeit	0		
	<u>28.333</u>		<u>28.333</u>

VGREV

vergoeding gedeerd
rendement eigen
vermogen

7% 4.750 **333**

Toelichting normatieve balans**Vaste activa**

voor de basis ggz wordt uitgegaan dat huisvesting wordt gehuurd

Inventaris/ apparatuur

stoffering	4.000
meubillair	5.000
automatisering	<u>6.000</u>
aanschaf meubilair, automatisering, stoffering	<u>15.000</u>
gemiddelde boekwaarde	7.500

Financiering ohw

doorlooptijd prestaties	mnd	3
gemiddelde doorlooptijd	mnd	1,5
omzet		100.000
onderhanden werk	100000/ 12 x1,5	12.500

Betaaltermijn (debiteuren)

omzet	100.000
1/12 deel van omzet	8.333

Vermogen

totaal activa	28.333
af: kort lopende schulden	<u>-12.500</u>
totaal vermogen	<u>15.833</u>

Normatieve verdeling vermogen:

eigen vermogen	30%	4.750
vreemd vermogen	70%	<u>11.083</u>
		<u>15.833</u>

Kostprijs per categorie

De kostprijs per categorie is opgebouwd uit de hiervoor toegelichte componenten en parameters. In onderstaand overzicht zijn de bedragen per categorie tevens geïndexeerd naar prijspeil 2014.

		categorie 1	categorie 2	categorie 3
		FWG 55	FWG 65	Med.Spec.
Max inschaling niveau	1-1-2011	3.607	4.749	8.115
Max inschaling niveau	1-8-2011	3.634	4.785	8.176
Op jaarbasis		43.419	57.168	97.685
Normatieve inpassing	90%	39.077	51.451	87.917
LFB bijdrage	0,50%	195	257	440
Einde jaar uitkering	6,25%	2.442	3.216	5.495
Sub-totaal		41.715	54.924	93.851
vakantiebijslag	8%	3.126	4.116	7.033
Totaal salaris		44.841	59.040	100.884
Werkgeverslasten	20,72%	9.291	12.233	20.903
Totaal loonkosten		54.132	71.273	121.787
Overige personeelskosten	6,22%	3.367	4.433	7.575
Materiele kosten	17,45%	9.446	12.437	21.252
Kapitaallasten	11,58%	6.268	8.253	14.103
Vergoeding gedeerd rendement EV	PM	333	333	333
		73.547	96.730	165.050
Declarabele uren/ per uur	1115,2	65,95	86,74	148,00
Loondeel		48,54	63,91	109,21
Overige kosten		17,41	22,83	38,79
		65,95	86,74	148,00
Indexering				
<i>Personeel</i>		48,54	63,91	109,21
index 2012	2,95%	49,97	65,80	112,43
index 2013	2,64%	51,29	67,53	115,40
index 2014, voorlopig	1,25%	51,93	68,38	116,84
<i>Materieel</i>				
Overige kosten		17,41	22,83	38,79
index 2012	2,41%	17,83	23,38	39,73
index 2013	2,88%	18,34	24,05	40,87
index 2014, voorlopig	1,00%	18,53	24,29	41,28
Kosten per categorie voor product BGGZ				
	2012	67,80	89,17	152,16
	2013	69,63	91,58	156,27
	2014	70,46	92,67	158,12

Per product wordt uitgegaan van de onderstaande minuten. De minuten zijn overgenomen uit het rapport van HHM inzake de basis GGZ.

Pagina
10 van 10

Minuten per prestatie

Prestatie	Minuten
Kort	294
Middel	495
Intensief	750
Chronisch	753

Bron HHM

Tariefberekening

De tarieven voor de basis GGZ worden berekend door de disciplinemix en de kostprijs per categorie te combineren:

<u>Product kort</u>		aandeel	minuten	kostprijs	Tarief
Categorie	1	15%	44	70,46	51,79
	2	80%	235	92,67	363,26
	3	5%	15	158,12	38,74
		100%	294		453,79

<u>Product Middel</u>		aandeel	minuten	kostprijs	Tarief
Categorie	1	10%	50	70,46	58,13
	2	85%	421	92,67	649,84
	3	5%	25	158,12	65,22
		100%	495		773,19

<u>Product Intensief</u>		aandeel	minuten	kostprijs	Tarief
Categorie	1	10%	75	70,46	88,07
	2	80%	600	92,67	926,69
	3	10%	75	158,12	197,65
		100%	750		1.212,41

<u>Product Chronisch</u>		aandeel	minuten	kostprijs	Tarief
Categorie	1	60%	452	70,46	530,55
	2	25%	188	92,67	290,75
	3	15%	113	158,12	297,66
		100%	753		1.118,96

Tarief transitieprestatie

Voor de transitieprestatie geldt een tarief dat is gebaseerd op het 120/294 deel van de prestatie kort en bedraagt € 185,22.

Prijspeil

Hierboven genoemde tarieven zijn inclusief indexatie 2014